

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmajerjev trg 1.
Telefon št. 73.

Leto XXIII.

Št. 24.

Kranj, 17. junija 1939.

Izhaja vsako soboto.
Naročnina: celoletno 40- din, polletno 20- din,
četrtletno 10- din.

Kongres

Kristusa Kralja

Znameniti francoski katoliški duhovnik in pisatelj Pierre L'Ermite je pred leti napisal v vodilnem francoskem katoliškem dnevniku „La Croix“ sledeče besede: „Ubogo naše veliko ljudstvo, po idealih tako koprneče! Roj in noge so ti povezali in iz tvojega spomina hočejo izbrisati besede Boga. Nekaj strašnega mora biti ta beseda Bog. Kot ljubezen ali sovražstvo mora biti zakoreninjena v globinah ljudskih src, da se je naši sovražniki boje spregovoriti v pričo ljudstva!“

V naslednjih vrstah navaja imena slavnih francoskih državnikov novejšega časa. Zgodovina bo vedela mnogo povedati o njih delu za francosko ljudstvo in državo. Svetlo bodo blestela njihova imena v Panteonu velikih francoskih mož: toda eno je bilo vsem tem — pa najsi bo Jules Grevy, Clemenceau ali Poincaré in drugi — skupno in zanje značilno: v njihovem slovarju ni bilo besede Bog, čeprav so bili politični voditelji po pretežni večini katoliškega ljudstva. V svojih govorih, v svojih izjavah niso nikdar izustili imena božjega.

Pierre L'Ermite je pisal te besede o svojem francoskem narodu. Toda njegove besede veljajo prav tako za druge narode in sploh za vso nekdanjo tako krščansko Evropo. Besede sodobnega francoskega katoliškega pisatelja so strahna in porazna kritika javnega življenja evropskih narodov: žalostna, pa zato tembolj resnična.

Sodobni nacionalni, socialni in politični pokreti nam jasno razodevajo, da so besede francoskega katoliškega pisatelja resnične. Vera je zasebna zadeva — to geslo preživelega liberalizma so si izbrali, da z njim zakrijejo svoje podle načrte, s katerimi hočejo izriniti iz javnega in zasebnega življenja: iz družin, šol, uradov in družbe sploh vsak vpliv krščanskega svetovnega nazora in izbrisati vsako sled o Bogu in božjem. Odtod vsa nečeta preganjanja katoličanov kot predstavnikov najmočnejše organiziranega krščanstva, ki so morali mnogokje postati državljani drugega reda brez vseh osnovnih državljanskih pravic: svobode vesti in prepričanja. Mesto Boga, ki so ga ljudstvu zamolčali in očrnilni ter prepovedali, da bi se njegovo ime izustilo v javnosti, so postavili ljudstvu nove malike: razred, narodnost in državo ter njihove voditelje. Besede apostola Pavla, namenjene pogonom, so dobile v Evropi XX. stoletja znova svoj sodobni pomen: „Imenovali so se modre, pa so se poneumnili in so zamenili veličastvo neminljivega Boga s podobo, slično minljivega človeku.“ Na dnu vseh teh pojavov pa je slednjič krik sovražnikov božjih: „nočemo, da bi nam ta zavladal.“

V tako razgibani dobi, kot je naša doba, doživlja kongres Kristusa Kralja, ki se bo to leto vršil v naši sredi, v prestolici Slovenije — belih Ljubljani, še posebno svoj velik pomen in namen. In kaj je med drugim tudi namen kongresa Kristusa Kralja? Poslati po izbranih katoliških zastopnikih vseh narodov svetu in človeški družbi poslanico s pozivom, da se ljudstva in narodi vrnejo nazaj k Bogu, viru resničnega mira, sreče in blagostanja, da priznajo zopet Jezusa Kristusa za Kralja velike človeške družine. Kajti le v tej vrnitvi k Bogu in v tem priznanju Kristusa Kralja narodov vidimo garancijo, da bo svet našel pot k ozdravljenju in obnovi. Iz skromne slovenske prestolice bo šel ob kongresnih dneh apel narodom po vsem svetu: nazaj k Kristusu, nazaj k Bogu! O, da bi prisluhnili temu klicu tudi oni, katerim je poverjeno vodstvo narodov in človeštva sploh...

SPREJEM V DIJASKI ZAVOD V KRANJU.

V Dijaški zavod v Kranju se sprejemajo sinovi dobrih krščanskih staršev. Pred vsem si zavod želi, dobrih nadarjenih kmečkih mladeničev, ker se zaveda, da bodo ti storili še največ za narod, iz katerega so vzrasli.

K prošnji za sprejem naj vsak priloži krstni list, ki ga bo jeseni itak rabil za vpis na tu kajšnjo realno gimnazijo.

Prosvetni tabor v Križah

Dekanijski prosvetni tabor in blagoslovitev novega Prosvet. doma

V mescu juniju leta 1896. je takratni kriški kaplan, sedaj stolni kanonik v Ljubljani preč. gospod Jože Volc poklical k sebi sledeče fante: Perka Franca, bivajočega sedaj na Bregu, Aljančiča Janeza, sedaj bivajočega v Clevelandu Ohio USA, Grose Jerneja, sedaj biva-

preč g. Feliksa Grčarja nabiralno akcijo po fari in res nabrali ca 30.000.— din v gotovini. Premnogi pesimisti so uvideli, da Križani res hočemo napredovati, so pa tudi oni poprijeli: nekateri s kulukom, drugi z vožnjami peska, gramozu, lesa in tako se je uresničil rek:

Novi Prosvetni dom v Križah.

jočega na Primskovem in pok. Finka Janeza, jih vzpodbujal in navduševal, kako velika potreba bi bila v Križah ustanovitev „Kat. izobraževalnega prosvetnega društva“. Ti vrli fantje, polni navdušenja za katoliška načela — klicarji prosvete — so šli po fari in zbirali fante za ustanovitev tega društva. Njih trud ni bil zaman. 6. oktobra l. 1896. je bil že ustanovni občni zbor, katerega se je udeležilo 52 članov in na katerem je bil izvoljen za prvega predsednika preč. gosp. kaplan Volc. Društvo je bilo ustanovljeno: a nastalo je vprašanje, kje dobiti zanj primerne prostore? Vesel nad uspehom svojega truda je dal na razpolago, po dovoljenju sedaj že pokojnega župnika Franca Bohinca, eno sobo prečastiti gospod kaplan Volc. Toda z odhodom g. kaplana je bilo treba iskati novih prostorov. Na seji z dne 4. marca 1898. se je sklenilo, da vzame društvo v najem sobo od gostilničarja Aljančiča (Benka) in da bo plačevalo letne najemnine 42 goldinarjev. Z novimi prostori je društvo prešlo v večjo razgibanost: vsako nedeljo, ali prosti dan so zahajali člani v društveno sobo; čitali razne kat. časopise in knjige, igrali šah in domino, prirejali igre, tombole, zabavne večere, zlasti pa so bili na dnevnem redu sestanki s predavanji. Ustanovil se je tudi pevski in tamburaški odsek. 11. avgusta 1902. pa je imela kriška prosveta svoj prvi praznik. Ta dan je bila svečana blagoslovitev nove zastave. Proslave se je udeležilo tudi „Krekovo delavsko društvo z Jesenic“ z godbo, „Društvo sv. Jožefa“ v Trzinu, Pevsko društvo „Kranj“ in kar je slavnosti dalo duška dva zastopnika iz Bosne in Hercegovine. Leta 1901. pa se je društvo preselilo v prostore, takimenoovane „Stare šole“, ki je last cerkve, kjer je društvo delovalo z edinim predsedkom oblastne prepovedi l. 1935. vse do slej. Cimvečji pritek članov iz leta v leto pa je prisilil odbor „Prosvetnega društva“, kateremu je predsedoval g. Pelicon, sedaj bivajoč v Kranju, da je na svoji seji z dne 16. I. 1936. leta začel misliti, kako bi povečal „Staro šolo“. Na občnem zboru 23. oktobra 1936, torej točno po 40 letih je padla misel, da bi povečanje „Stare šole“ ne ustrezalo sodobnim zahtevam, marveč da se mora v Križah zgraditi nov dom, ki bo dostojno služil katoliški prosveti.

Na Vidov dan leta 1937. so zapele prve lopate in krampi svojo težko, a to pot veselo pesem. Marsikdo ni mogel verjeti, da bo kdaj sploh zrastle v Križah dom ljudske prosvete. Toda fantom in možem ni bilo dovolj le prostovoljno delo, uvedli so pod vodstvom takratnega kaplana sedaj župnika v Zagradcu

„Kamen do kamna palača!“

In danes? Danes stoji s premnogimi žrtvami in z velikim trudom postavljena ponosna stavba, katera nosi ime: „Kriški dom“. To ime smo nadeli zato, ker je skoraj sleherni družina v fari prispevala po svojih močeh vsaj skromni prispevek, izvemši le najhujše nasprotnike Prosvete. Ta Kriški dom je bil v lanski pozni jeseni dograjen. Ob tem poročilu pa nikakor ne smemo prezreti moža, ki je dal na razpolago vsa svoja gmotna sredstva, vse svoje moči, kateri je bil glava pri gradnji doma in kateremu mu vsled tega prikrajsanih gotovo mnogo dni življenja in ta mož je naš vrli prečastiti gospod župnik Hartman Jože.

Kakšen je „Kriški dom“? Dom stoji na lepi parceli poleg cerkve in je dolg 32 m, širok 17 m in ima 6 kompletnih stanovanj; pripomnili bi, da je levo v priložju občinska pisarna. Dvorana je dolga 11,50 m, široka pa 9 m, visoka pa 5,50 m; oder je globok 7 m in najmodernejše električno opremljen, z moško in žensko garderobo.

Dom je dograjen, a čaka še blagoslova Najvišjega. Tega pa bo dobil v nedeljo 18. junija. Ker si je najstarejše društvo katoliške Prosvete na celem Kranjskem postavilo svoj hram, zato bodo vsa društva kranjske in sosednih dekanij, ki slonijo na katoliški podlagi, proslavila dan 18. junija s svojim praznikom na Prosvetnem taboru v Križah pri Trzinu. Spored tega tabora je razviden iz plakatov in okrožnic, katere so prejela vsa Prosvetna društva, Fantovski odseki in Dekliški krožki. Veliko razumevanje za praznik naše prosvete je pokazal go-pod ban dr. Marko Natlačen, ki je blagovoliil prevzeti pokroviteljstvo nad tem taborom.

Naj ta dan ne pride v Križe le vsak društvenik, ampak vsak prijatelj katoliške prosvete, vsak prijatelj naše mladine, da bomo skupno pokazali pred odličniki, da delamo v naših društvih in organizacijah po izreku Kristusovem: „... da bo en hlev in en pastir!“

Fr. L.

VSEM PROSVETNIM DRUŠTVOM!

Vsa Prosvetna društva iz kranjske dekanije se udeležijo blagoslovitve novega društvenega doma v Križah v nedeljo popoldne 18. t. m. Ker je to naša edina letošnja večja prireditev, smatramo za svojo dolžnost, da se je gotovo udeležimo.

Vse društvene zastave razvijmo ta dan! Kroji FO in DK naj se ponašajo na domačem taboru! Narodne noše bodo dobrodošle.

Prireditev je samo popoldanska s sledečim programom:

- Ob 1. uri sprejem gostov na postaji.
- Ob pol 2. uri pete litanije v cerkvi.
- Ob 2. uri blagoslovitev doma in tabor.
- Ob 5. uri telovadba.
- Po 4. uri prosta zabava s srečolovom.
- Ves čas igra godba iz Trziča.

Prosvetno društvo, FO in DK iz Kranja prirede za nedeljsko prireditev svoj zlet v Križe. Tabora se udeležimo z zastavo. Vabimo tudi svoje prijatelje.

Klub katoliških starešin gre v nedeljo na izlet v Križe, kjer bodo blagoslovili velik in nov društveni dom. Odhod z vlakom ob polni ene popoldne.

Dr. Korošec med slovenskimi župani

Kot smo že v zadnji št. našega lista zapisali, se je v nedeljo dne 11. junija vršila v Ljubljani v unionski dvorani zopet lepa manifestacija zvestobe in udanosti slovenskega naroda do našega voditelja in prvoboritlja dr. Antona Korošca. Najprej se je vršil redni občni zbor Županske zveze, potem pa se je ob veliki udeležbi odličnikov z ministrom dr. Krekom in banom dr. Natlačenom na čelu in ob prisotnosti zastopnikov 322 slovenskih občin in ojačala občinstva izvršila slovesna izročitev diplome častnega članstva dr. Korošču kot skromno priznanje 322 slovenskih občin za vse ogromno delo, ki je služilo ne osebnim koristim našega voditelja, marveč rasti in napredku slovenskega naroda. Vse diplomske listine so bile vezane v album, ki se je nahajal v dvorani na vidnem mestu v okusno izdelani in temno politirani omari, na katere vračih se je nahajal slovenski grb. Slavnostni govor je imel predsednik Županske zveze g. Nande Novak, ki je po končanem govoru izročil dr. Korošču album z diplomami in mu čestital. Potem pa je spregovoril sam dr. Korošec burno pozdravljen od vseh slovenskih županov in med drugimi dejal: „Valpti so nas mučili, a župani so bili kri naše krvi, živeli so življenje našega kmečkega ljudstva ter delili z njim njegovo usodo, dobro in hudo. V svojem govoru je zlasti lepo orisal naloge in delo županov med ljudstvom. Konec njegovega govora je izvenel v velike manifestacije za kraljevski dom in Jugoslavijo, katerim se je pridružila vsa dvorana. Vso slovesnost je povzdignilo petje „Ljubljane“ in igranje godbe.“

Prosvetni dan v Selcih

30 letnica „Kat. prosvet. društva“. Tabor škofjeloškega fantovskega in dekliškega okrožja.

Dne 18. junija bo v Selcih okrožni tabor za škofjeloško fantovsko in dekliško okrožje, združen za proslavo 30-letnice „Kat. prosvetnega društva“. Obenem bo ta dan blagoslovljen nov odsekovni prapor, ki je gotovo edinstvena umetnina te vrste. Saj je mladina dala uvesti v prapor obraz Janeza Ev. Kreka, ki je tako rad zahajal med Selčane in med njimi silno veliko delal zlasti na prosvetnem in socialnem polju, tako da se še danes tudi pri mladi generaciji zelo čuti Krekov vpliv. V hvalenju spomin nanj in na njegovo delo je mladina upodobila na najvidnejše mesto njegovo sliko, ki jo bo vedno spominjala smernic, ki jih je on začrtal.

Selška mladina se z veliko vnemo pripravljala, da bo čimbolj slovesno sprejela svoje brate in sestre, ki bodo prihitali ta dan v Selca. Pridite nas pogledat, da se naučite idealizma in veselja, ki ga naši mladini ne manjka, da se boste vrnili tudi vi duševno pomlajeni domov.

Spored je tale: Ob devetih sprejem gostov in sprevod skozi vas, sv. maša na prostem, nato zborovanje in kosilo. Ob dveh litanije, ob treh tel, nastop in potem prosta zabava. Sodelujeta loška in domača godba. Za okrepčila bo poskrbljeno. Bog živi in na veselo svidenje v Selcih 18. junija.

Lepa produkcija „Glasbene šole“

„Glasbena šola v Kranju“ je v četrtek zvečer 1. junija priredila v gimnazijski telovadnici javno produkcijo. Na sporedu so bile klavirske violinske in tri orkestralne točke.

Spored je bil pestro sestavljen in je vseboval povečini slovanske (češke in ruske) skladatelje. V bodoče bi želeli ob takih prilikah slišati tudi kaj domačega (Adamič, Gerbič, Krek, Premrl, Tajčević, Lipar itd).

V klavirski igri so se odlikovali Oprešnikova s „Carovnico“, Vrežčeva s „Sousedsko“, dočim je Savnikova pokazala precej razumevanja in tudi toplino v tonu pri „Ubožcu“, manj v škercu. Sajovičeva nam je podala impromptu kar dovršeno, le hitrejša igra izven malo megleno; sicer je pa bil podan komad s pravim zanosom. Grošelji nam je dobro odigral „Cigansko melodijo“, tudi v turški koracnici so mu nekatera mesta čedno zvenela, drugod pa to treba še vezhati zapestje. Gdč. Anketova nam je podala „Zmoto“ in Valček; oba komada sta izvenela toplo občuteno in tehnično ponekod kar odlično.

Pri klavirski igri bo ponekod treba več paznje na pravilno držo rok, na mehko zapestje ter na podstavljanje palca pri skalah in akordih. Niso to morda le zunanje stvari, temveč so v tesni zvezi z zvenkom instrumenta.

Iz violinskega oddelka sta nam kar lepo zaigrala Bedenk in Sajovič; oba sta premagala začetne probleme violinske tehnike. Od znanih učencev sta se zopet uveljavila Oprešnik in Poljanšek. Prvi se je danes odrezal z vsemi tremi komadi. (Dancela: „Romona“ in „Rondo“, Drdla: „Souvenir“). Gosli so mu pele še nekoliko vtesnjeno, vendar pa dokaj čisto, zvočno in tudi linija je bila navzlic precejšnjim tehničnim težočam dokaj dobra. Prav isto smemo trdit o Poljanšku, ki je tudi kar korajžno premagal precejšnje tehnične težočke. (Singeleč: „Pastoralna fantazija“). Obja sta podala našudirane komade dokaj toplo in lepo oblikovano.

Violinisti so pokazali čeden ton, stopnji primerno tehniko in tudi samostojno doživljanje je bilo že nakazano, le na intonacijo bo treba še tu in tam malo več paznje.

Šolski orkester je prav lepo odigral pod vodstvom G. Liparja tri komade. Ruska fantazija je ponekod zvenela nepričakovano kleno.

Iz podanega se vidi, da kranjska glasbena šola kljub vsem težočam, ki jih je imela, vrši svoje kulturno poslanstvo v prav nič zmanjšani meri ter zasluži z ozirom na resno delo vse priznanje in podporo javnosti. P.

Odvetnik dr. Megušar Anton 50-letnik

V torek 13. junija je skupaj z našim slovenskim voditeljem, predsednikom senata, g. dr. Korošcem Antonom praznoval svoj god, dne 9. junija pa svoj 50 rojstni dan naš neumorni in nesebični politični in kulturni delavec g. odvetnik dr. Megušar Anton, ki je danes v Kranju ena izmed najbolj znanih, upoštevanih, markantnih osebnosti, pa ne samo v Kranju znan, ampak ima po vsej Sloveniji ogromno prijateljev in znancev.

G. dr. Megušar je sin gorenjske zemlje, katero ljubi z vso svojo dušo. Rodil se je v gorenjski kmečki hiši v Selcih nad Skofjo Loko dne 9. junija 1889. Gimnazijo je študiral v Kranju, pravne študije pa je dovršil na Dunaju. Ker je tiste čase naš dr. Janez Ev. Krek rad in zelo pogosto zahajal v Poljansko in Selško dolino in k Sv. Joštu, je bil dr. Megušar kot dijak njegov najvernejši učenec. Tako doma, kot na raznih taborih in pa pozneje na Dunaju je bil mnogokrat v družbi z dr. Krenom. Od njega se je bil navzile tiste globoke ljubezni do svoje rodne grude, od njega se je naučil delati za svoje ljudstvo tako nesebično in požrtvovalno, kot je znal to le dr. Krek.

Dobro podkovan v svojem poklicu, ves prevzet od dela med svojim narodom je prišel mladi jurist na prvo službeno mesto v Kranj kot komisar na okrajno načelstvo v prvih povojnih letih, kjer se je takoj in ves posvetil delu za narod. Pridno je sodeloval pri tedanjem „Izobraževalnem društvu“, režiral igre in pomagal vsepovsod. Pozneje je služboval kot politično-upravni uradnik v Krškem in Ptuj, nato pa v Šmarjah pri Jelšah, kjer pa so njegovi politični nasprotniki za časa Pribičevičevega režima izrabili njegovo bolezen za odpust iz službe po več kot 10 letnem nad vse vestnem službovanju.

Dober jurist vedno najde mesto. Tako se je tudi dr. Megušar posvetil advokaturi in popolnoma uspel.

Kot odvetniški koncipijent je služboval v Ljubljani, Novem mestu in Celju, nato pa je odprl samostojno odvetniško pisarno v Brezicah, odkoder se je spomladi l. 1933. vrnil v Kranj, nazaj v gorenjski raj, kamor ga je vedno vlekle srce, kamor so ga vabile gore in planine, na katere še danes rad pohiti.

V Kranju je takoj padlo na njegova rame vse politično delo, ki je v tistih časih političnega terorja bilo zelo nevarno delo. Le za las je manjkalo, da tudi dr. Megušar ni bil interniran kot ostali slovenski voditelji. Zato pa je imel tem več dela, ko je branil in zagovarjal oboževce iz kranjskega okraja, katere so v trumah vlačili kot cigane od okrajnega glavarstva do sodišča in obratno. Zopet je imel dr. Megušar priliko pokazati svoje zlatoto in dobro srce in braniti trpeče, ki so potrebovali njegove pomoči.

Dr. Megušar pa je s svojim ljudstvom vred vztrajal. Poleg političnega dela, vsebovanega v zadnjih letih v reorganizaciji stranke, ki je z lanskim lepo volilno zmago v vseh gorenjskih občinah pokazala napredek in uspeh, ki je v nemajhni meri zasluži intenzivnega, podrobnega dela dr. Megušarja, se je ponovno oprijel dela v „Prosvetnem društvu“ in drugih organizacijah, v zadnjih 3 letih pa se je vsemu temu delu pridružil še delo na kranjski občini, za gospodarski napredek in procvit Kranja in okolice. Dr. Megušar je na občinskih sejah vedno znal s tehtno in dalekovidno, a odločno besedo pojasniti razna tekoča vprašanja, zoper katere so nasprotniki naperili razne intrige.

Skupno z vodilnimi možmi sedanjega občinskega odbora je dr. Megušar v složnem delu pomagal k uspehom, katere je Kranj zabeležil v dobi njegovega delovanja v občinskem odboru, tako: priključitev okoljskih vasi, nova šola, most, pokopališče, kopališče, ki se gradi in razna manjša dela. S svojimi dobrimi zvezami na najvišjem mestu je dr. Megušar mnogo koristil občini.

Kdor le količkaj pozna tega skromnega, dobrega moža, ve, koliko njegovega dela je posvečenega delu za narod, koliko truda in tudi stroškov mu to delo povzroči.

Kot posebna črta značaja dr. Megušarja je bila njegova nežna globoka in prava sinovska ljubezen do matere, kateri je še kot mož ohranil vso svojo otroško vdanost. Radi njegovega nesebičnega dela, ki ga ceni vse gorenjsko ljudstvo, radi njegovega srčno dobrega značaja in ljubezni do bližnjega uživa dr. Megušar povsod največji ugled. Častitkarn njegovih neštevilnih čestilcev in prijateljev ter znancev se pridružuje tudi naš list s prošnjo, da ga nam Bog ohrani zdravega in delavnega, kot je sedaj, v zadovoljstvo nas vseh in njegove dobre gospe Majde.

Naša krila

Člani Aero-kluba grade svoje jadralno letalo.

V sedanji dobi negotovosti miru med narodi, ko vse države skrbijo za čim boljše obrambo, odločuje tehnika, kdo bo izšel iz boja zmagovalec.

Tehnika bo odločala bodoče zmagice in usodo narodov, ne več fizična sila kot nekdaj.

Vse države so doumele resnico tega dejstva in so v tem smislu usmerile vse narodove sile k temu, da se tehnično čim bolj usposobijo in izpopolnijo za slučaj vojne.

Predvsem pa bo v bodočih vojnih operacijah igrala avijatika zelo važno, če ne celo odločilno vlogo. Ta veja vojne tehnike se je v povojni dobi razvila v neverjetnem obsegu, do takega razmaha nismo nikdar pričakovali.

Avijatika je postala pehoti, ki je jedro vojske, neobhodno potrebna pomoč v obrambnem kot v napadalnem smislu. Danes si niti predstavljati ne moremo več dobre armade brez enakovredne avijatike, ker slednja daje vsej vojski moralno in dejansko pomoč v najkritičnejših vojnih operacijah.

Če pogledamo težnje po izpopolnitvi vojne industrije, vidimo, da se nobena edinica vojske danes tako ne izpopolnjuje in razvija v tehničnih pridobitvah, kot letalstvo.

Vedno bolj in bolj se večajo državni proračuni za povečanje in ojačanje avijatike, tako da danes nihče v resnici ne ve, katera država na svetu ima najboljšo avijatiko, ker se podrobnosti hranijo v vsaki državi v največji tajnosti. In to je tisto kar tira današnji svet v blazno oboroževanje.

Po vsem svetu se ustanovljajo aero-klubi, katerih namen je ta, da že v civilu usposobijo svoje člane v vseh teoretičnih in praktičnih vprašanjih avijatike. Mladina, ki ima na splošno velik smisel za letalstvo, se tako že v predvojaški dobi pozna z ustrojem avijatike, da morejo ti civilni letalci brez velikih težoč takoj vršiti dolžnost vojaške službe, ko nastopijo svoj kadrovski rok.

Se uspešno propagando širijo v narodu smisel letalstva ti narodni letalski civilni propa-

gatorji, ki doprinašajo s tem svojim delom velik doprinesek za blagor naroda.

Tako smo po vzgledu drugih narodov zaradi potreb časa, ki so nastale, tudi pri nas pričeli s smotno propagando letalstva, da ponazorimo v očeh naroda ta silno važen činitelj, ki naj služi naši armadi.

Tudi v Kranju se je ustanovil „Aero-klub“, katerega člani so postali vneti propagatorji letalstva. Kranjska mestna občina je uvidela veliko pomembnost tega mladega kluba in je dala na razpolago prostore v šoli na Pungratu za klubski prostor, kjer se sedaj zbirajo člani k teoretičnemu in praktičnemu pouku in delu.

Pod vodstvom pilota g. Završnika grade prvo jadralno letalo, medtem pa se upoznavajo z detajlnimi sestavnimi deli jadralnega letala in letala vožbe. Tako bodo člani tega kluba v doglednem času absolvirali teoretično stran letalstva in dobro podkovani prešli k praktičnemu pouku. To pa se bo zgodilo najbrže že letos v mescu juliju, ko bo letalo dograjeno. V avgustu bomo imeli torej v Kranju že prvo lastno jadralno letalo, ki bo ob priliki velikega letalskega mitinga v Kranju blagoslovljeno.

Apeliramo na uvidevno kranjsko javnost, zlasti na merodajne činitelje, da podpro težko začetno delo mladega „Aero-kluba“ moralno kot finančno, da s tem pokažejo svoj patriotiski čut, ki je v drugih državah že na tako občudovanja vredni stopnji, kajti vsaka žrtev, ki jo doprinesete „Aero-klubu“, je žrtev za lasten narod...

Op. ur. K zgoraj navedenim trditvam pripominjamo, da je prvo jadralno letalo v Kranju čisto sam zgradil Pretaer Franc, ki je Kranjčanom še danes dobro poznan.

V Gorenjski oblačilnici v Kranju, dobite najtrpežnejše modne, športne in delovne obleke ite. — — — Kot krojača bova postregla najboljše in najceneje. — — — Se priporočava Čenčič Štefan in Kozelj Franc

Mladinski tabor v MARIBORU

V DNEH OD 29. JUN. DO 2. JUL. 1939

Sprevod

bo ena največja in najlepša prireditev mladinskega tabora. Zato moramo skrbeti, da bo letošnji naš pohod res strumen in mogočen. Razpored spreveda bo naslednji: Konjenica, prapori, predsedstvo (odbor ZFO, odbori vseh štiri podvez in pripravljalni odbor), vzorna vrsta ZFO, častna četa, člani v krojih, mladi v telovadnih oblekah, predsedstvo ZDK s svojimi prapori, članice v krojih, mladenke v krojih, člani, mladi, članice in mladenke v civilu z znaki, narodne noše po pokrajinskih skupinah in za zaključek četa članov v krojih. Vmes bodo razporejene godbe, fanfare in trobentaški zbori. V vsakem gornjih oddelkov pa bo razpored naslednji: najprej članstvo ljubljanske, potem novomeške, za njo celjske in končno mariborske podveze. Začetek zbiranja za sprevod ob poli 8. uri, začetek spreveda ob poli 9. uri. Sprevod krene po naslednjih ulicah: Kolodvorska ulica, Aleksandrova cesta, Trg Svobode, Grajski trg, Vetrinjska ulica, Glavni trg (defile pred magistratom), državni most, Kralja Petra trg, Dvorčakova ulica, Frankopanova cesta, Ob železnici, Tržaška cesta, igišče „Sportnega kluba Železničar“.

Znižana vozšina za članstvo in ostale udeležence.

Z odločbo generalne direkcije državnih železnic GD br. 46878/59 z dne 9. maja 1939 je

H kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani

ODLIČNE CERKVENE OSEBNOSTI NA KONGRESU.

Priljubljeni odbor je dobil obvestilo iz Montevidea v Uruguayu (Juž. Amerika), da se bo ljubljanskega kongresa osebno udeležil tudi tamkajšnji nadškof dr. J. F. Aragonez. Z njim vred bo prišlo na kongres tudi precejšnje število vernikov.

To kratko sporočilo je zopet nov očitni dokaz, kako veliko zanimanje za julijski kongres Kristusa Kralja vlada po svetu. Ne bomo torej mi sami malodušni in ne vdajajmo se brezdelju!

Slovenci bomo v julijskih dneh zopet imeli priliko, da nas veliki svet drugih narodov spozna поблиže, da bomo tujcem pokazali, kaj in koliko zmore naš majhni a disciplinirani narod. Na dolo torej! Svete reči smo se lotili!

CERKVENO LETO V SLOVENSkih PESMIH IN ŠEGAH.

Za sredo, 26. julija, se pripravljamo namesto konvencionalnih „akademij“ prireditev svoje vrste. Po zamisli in v sestavi Nika Kureta se bo namreč izvajalo v revijalnem slogu „Cerkveno leto v slovenskih pesmih in šegah“. Prireditelj bo imela tri dele: Advent in božič. Post in velika noč. Od pomladi do jeseni. Najznačilnejši slovenski narodni običaji za razne praznike se bodo vstili v umetniško stilizirani obliki z vsemi pesmimi in drugimi vložki. Koreografsko vodstvo ima prof. Marijan Dobovšek. Prireditelj je namenjena predvsem tujim gostom in bo zato v narodno propagandnem oziru ena izmed najodličnejših prireditev letošnjega leta. Zamisljena je na prostem in sicer na dvorišču Auerspergovega dvorca.

odobrena za vse udeležence letošnjega mladinskega tabora v Mariboru znižana vozšina na državnih železnicah in to: članstvo ZFO in ZDK četrtinska, vsem ostalim udeležencem pa polovična! Člani ZFO in ZDK kupijo ob odhodu v Maribor polovično vozovnico in železniški obrazec K-14 na osnovi članske legitimacije in taborne knjižice. Kupljena polovična vozovnica velja za brezplačen povratek iz Maribora s potrdilom Pripravljalnega odbora na železniškem obrazcu, da so se udeležili tabora. Ostali udeleženci (nečlani) kupijo ob odhodu v Maribor celo vozovnico in železniški obrazec K-15. Kupljena cela vozovnica velja za brezplačen povratek iz Maribora s potrdilom Pripravljalnega odbora na Zel. obrazcu K-15, da so se v resnici udeležili tabora. Tudi za pravico do polovične vozovnice služi kot izkaz taborna knjižica. Ugodnost znižane vozovnice velja za odhod v Maribor od 27. junija do 2. julija in za povratek od 2. julija do vključno 4. julija v vseh razredih in za vse vlake razen ekspresnih. — Popust velja le na osnovi taborne knjižice. Članstvo ZFO in ZDK pa še poleg knjižice potrebuje kot izkaz za pravico do četrtinske vozovnice člansko legitimacijo, ki jo izstavlja „Zveza fantovskih odsekov“ odnosno „Zveza deklinskih krožkov“. Vsi novi člani in vsi oni, ki so že izstavljeni legitimacije izgubili, naj se takoj preko svojih odsekov oz. krožkov obrnejo na ZFO odn. ZDK, da jim izda legitimacije.

IGRA O KRALJESTVU BOŽJEM.

Pri vseh velikih prireditvah se dandanes uveljavlja kakor v davnih stoletjih kot najvidnejša točka kaka veličastna skupinska igra, pri kateri sodelujejo tisoči igralcev in se zato vrši na prostem. Tudi na našem kongresu bo v soboto, 29. julija, proti večeru na Stadionu taka predstava, ki obeta biti največja prireditev v monumentalnem slogu take vrste v naši državi in najbrže v Srednji Evropi sploh. Težko bo pri tej prireditvi govoriti o predstavi. Sodelovalni bodo namreč vsi: tisti, ki bodo „gledali“, prav tako kakor tisti, ki bodo „igrali“. „Igralcev“ bo nekaj nad 5.000, računamo pa tudi vsaj na 20.000 gledalcev. Vsi skupaj bodo izvajali „Igro o kraljestvu božjem“, katere besedilo je napisal Niko Kuret. Celokupno vodstvo prireditve in vrhovno režijo ima g. Ivo Peršuh. Sodelovala bo takorekoč vsa Slovenija. Organizirajo se namreč zbori iz skoraj vseh slovenskih dekanij, ki jih zbira in vadi g. kaplan Davorin Petančič. Brez pretiravanja lahko rečemo, da bo ta monumentalna igra največja privlačnost vsega kongresnega sporeda in da bo tudi svojevrsten gledališki dogodek, kakršnega tudi v največjih kulturnih središčih ne zmore vsako desetletje. V igri sami se prikazuje vlada Antikristova in zmaga verne mladine. Igra zajema vso problematiko sodobnega sveta z vsemi njegovimi ideološkimi strujami in bo za zbrane množice gotovo razodetje, še bolj pa mogočno doživetje edine resne ideje, ki preostaja sodobnemu svetu: ideje o kraljestvu božjem na zemlji, ki ga je treba uresničiti.

TEDENSKE NOVICE

Odkritje spominske plošče zgodovinarju Kosu. V nedeljo 11. junija je „Katoliško prosvetno društvo“ v Selcih odkrilo spominsko ploščo svojemu rojaku zgodovinarju dr. Francetu Kosu. Po deseti maši se je razvil dolg spredvod od župne cerkve k rojstni hiši. Zbralo se je mnogo častilcev pokojnega. Življenjsko delo dr. Kosa je orisal dr. Rudolf Andrejka min. načelnik. Slovensko akademijo znanosti je zastopal prof. dr. Janko Polec, Leonovo družbo in Muzejsko društvo dr. Mal, Slovensko Matično dr. France Koblar, Zgodovinsko društvo v Mariboru dr. Baš, Muzejsko društvo v Škofji Loki pa prof. Planina. Pri slovesnosti so bila navzoča tudi vsa domača društva.

Slovesna blagoslovitev „Valvazorjeve koč“ pod Stolom. V nedeljo 11. junija je kranjska podružnica SPD praznovala lep praznik, obenem pa je v zgodovini svojega uspešnega dela zabeležila zopet velik korak dalje. Nova „Valvazorjeva koč“ je v nedeljo privabila na Stol velike množice turistov, ki so hoteli prisostvovati temu nadvse slavnostnemu trenutku. Že v soboto zvečer se je nabralo v kočii veliko število turistov, ki so zažgali kres. Drugi dan ob 10. dopoldne je bila na prostem sv. maša, ki jo je opravil g. dr. Arneje župnik na Breznici, nato pa je blagoslovil novo kočii. Med vsobno slovesnostjo je lepo prepeval brezniki pevski moški zbor. Po sv. maši je bilo slavnostno zborovanje, ki ga je otvoril predsednik kranjske podružnice SPD g. Roje in pozdravil vse zastopnike. Nato je orisal zgodovino „Valvazorjeve koč“. Za njim so govorili še razni drugi govorniki in čestitali kranjski podružnici. Po zborovanju se je v kočii in na prostem vršila lepa planinska zabava. Kakor slišimo, se zbirajo prispevki za gradnjo kapelice pri novi kočii pod Stolom. Zelimo, da bi bila vsaj že drugo leto kapelica blagoslovljena. 6

KRANJ

Slovesnost prvega svetega obhajila bo v nedeljo 18. junija med šolsko sv. mašo ob 9. uri v župni cerkvi za otroke iz kranjske šole. Na Primskovem pa istočasno za tamkajšnje otroke.

V župni cerkvi so klopi za prvoobhajanci pridržane za njihove starše.

„Fantovski odsek Kranj“ priredi dne 25. junija ob pol 9. uri zvečer v dvorani Ljudskega doma svoje medsebojno tekmovalje v o-rodnih vajah, ki so predvidene za višji oddelek na Mladinskem taboru v Mariboru. V tej borbi se bo pomerilo 7 kranjskih fantov, da v zadnji izkušnji za Maribor pokažejo javnosti svojo vztrajnost in veselje do dela v telovadnicah.

Tekme bodo obsegale: obvezno prosto vajo za l. 1939., obvezne vaje na drogu, bradliji, konju z ročaji in krogih. Ker se bodo prostovoljni prispevki porabili za kritje stroškov revnejšim članom za nastop v Mariboru, vljudno vabimo vso kranjsko javnost in in športno mladino, da si ogleda to plemenito borbo v lepih vajah na orodju.

Med posameznimi točkami bo izvajal naš kranjski Kermavner razne vaje na orodju. Sodniški zbor bo sproti ocenjeval in beležil uspehe posameznih tekmovalcev, da bodo doseženi rezultati gledalcem sproti na vpogled. Vstop je prost, pobirali pa se bodo prostovoljni prispevki. Vljudno vabi FO Kranj.

Vsakemu, ki hoče res zanesljivo novo in poceni ter točno idočo uro, ali strokovno z jamstvom popravljeno, mu postreže strokovna urarska delavnica

Drago Šegrev, urar
KRANJ, Vidovdanska cesta št. 15.

Kranjski obrtniki bodo imeli običajno letno veselico, dne 2. julija na Planini v prostorih gostilničarja Brulca. Ze sedaj vabljani.

Podružnica „Slovenca“ se je preselila v nov lokal v Majdičevi hiši (sodišče).

Soferski izpiti poklicnih šoferjev in samovozačev motornih vozil, se bodo vršili za srece Kranj, Radovljica in Škofja Loka v petek, dne 7. junija 1939 ob 8. uri pri sreskem načelstvu v Kranju.

Kino „Šmartinski dom“ v Šmartnem pri Kranju

predvaja v soboto, dne 17. junija ob pol 9. uri zvečer in v nedeljo, dne 18. junija ob 4., 6. in pol 9. uri milijonski vefilm Cecilia B. De Mille-a, po romanu Jeana Mac Phersona

„BUKANIR“ (Gusar Lafitto)

V glavni vlogi: Fridrich March, Franciška Gaal, Akim Tamirov. — Gigantski film o borbah na suhem in morju. Neustrašeni gusar, ljubavnik in rodoljub. Bogat dopolnilni program.

Interesenti naj svoje pravilno opremljene prošnje, pravočasno vložijo pri sreskem načelstvu v Kranju.

Sreski načelnik: Lipovšek.

Z gimnazije. Sprejemni izpiti na gimnaziji se vrše dne 23. junija ob 8. uri zjutraj. Prijave s priloženim izpričevalom o dovršeni ljudski šoli in krstni list je poslati ravnateljstvu vsaj do 20. junija. Ministrski odposlanec inšpektor g. Anton Sovre, znani šolnik, pisatelj in prevajalec inspicira vse delo pri nižjem in višjem tečajnem izpitu že od 12. junija dalje. Razstava risarskih in ročnih del na gimnaziji bo odprta dne 24. in 25. junija ter na Vidovdan. Oglejte si jo! Včeraj se je pričel ustmeni nižji tečajni izpit.

Vlomilci na delu. Ves Kranj je včeraj razburila vest, da so vlomilci vdrli v kleparsko delavnico g. Smoleja. Prišli so v delavnico od zadaj, to se pravi s kokrškega brega, ki je tam precej strm. Vdrli so skozi zadnja vrata, po delavnici vse prebrskali misleč, da se jim bo posrečilo najti denar, katerega je pa g. Smolej k sreči zvečer odnesel domov. Policija je vlomilec že na sledu. Vsekakor pa je to jako drzen primer tatvine.

Konje je kradel. V torek zvečer sta pripeljala dva orožnika iz Ribnice v Kranj cigana Antona H., katerega sta oddala čez noč v policijske zapore. V sredo zjutraj sta odpeljala cigana v Predvor, kamor je baje cigan prodal par konj, katera je ukradel posestniku Podkrajšku iz logaškega okraja in ki sta bila vredna din 10.000.—. Podkrajšek je sedaj konja že dobil nazaj.

Ponarejeni 50 in 20 dinarski kovanci so se pojavili v Kranju. Pazite nanje!

PRIMSKOVO

Procesija sv. Rešnjega Telesa je potekla ob lepem vremenu in ob prav lepem številu vernikov. Vodil jo je g. dekan M. Škerbec ob asistenci g. Vovka in našega duhovnega upravitelja g. Fabianija.

Procesije se je udeležila šolska mladina pod vodstvom učiteljstva, naraščaj gasilske čete, zastopstvo katoliške strokovne organizacije delavcev ZZZ z novim praporom, narodne noše, lepo število članov FO, članic DK in mladenk, častna straža drž. policije in ostalo verno ljudstvo. Izostala je samo kranjska godba, ki je odpovedala sodelovanje prav zadnji čas. Zakaj?!

Videlo se je, da so lastniki znamenaj oz. oltarjev med seboj naravnost tekmovali kdo bo lepše pripravil oltar za sv. R. T. Znamenaje na polju je bilo zelo lepo prenovljeno, s čemer so bili zabrisani sledovi pokvarjenecv človeške družbe. Najlepši oltar je bil Jeršinov, ki je bil letos nov. Slikarije je izdelal umetniško g. Bradaška iz Kranja.

Skratka lahko smo veseli tako lepe procesije sv. Rešnjega Telesa.

FO in DK. Udeležili smo se procesije sv. R. T. v krajih, ki smo jih nabavili z velikimi težkočami. Dvignili smo pestrost procesije in zanimanje za naš odsek, krožek in mladenke. Število krojev je presenetilo vse občinstvo in ljudje so se spraševali, od kot toliko poštrevnosti. Zato se oklenimo še bolj svojega društva in hodimo redno k telovadbi, da bomo brezhibno nastopili na svojem taboru na Primskovem in drugod. Bog živi!

ŠKOFJA LOKA

V vodnjak je skočila. V četrtek zvečer je skočila v vodnjak Mežnarjeva Micka pri Sv. Duhu. Vzrok sanomora je treba iskati v duševni zmedenosti. V petek zjutraj so jo našli seveda že mrtvo. Bog naj ji bo milostljiv sodnik!

Procesija sv. Rešnjega Telesa pri nas je res nekaj posebnega, zlasti kar se tiče okrasitve ulic, po katerih se procesija pomika. Vse se odenejo v zelenje brezovih mlajčkov. Vsa okna so odeta s cvetjem, s vsetimi razpeli in podobami ter zastavami. Kar se tiče evangeljskih oltarjev, moramo letos zlasti pohvaliti okusno urejen oltar pred špitalsko cerkvijo. Tako, da je bila slika na spodnjem trgu v vsakem oziru res lepa. Seveda tudi druge ulice niso nikakor zaostajale. Paziti pa bo treba v

Le zidar zna sezidati hišo

Kakor more perilo čisto oprati le dobro milo. Terpentinovo milo Zlatorog da gosto belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhteva in ostane dolgo trdno.

bodoče, da se procesija ne bo trgala kot letos. Prav pa tudi ni, da nekateri, zlasti tisti, ki se štejejo med „višje“ sloje, procesijo razumejo kot nekaj izprehod, na katerem se je treba po mili volji naklepetati pa tudi smejeti, če ni drugače. Seveda bo zopet vse hujo na „Gorenjca“ oziroma na dopisnika, če to odkrito pove. Seveda pa je bilo v procesiji ogromna večina takih, ki so lepo molili in se obnašali tako kot se spodobi. V procesiji so bile zastopane prav vse naše organizacije. Tako FO in DK s praporom, „Prosvetno društvo“ z novim praporom, delavski organizaciji JSZ in ZZZ, ki sta se procesije udeležili s praporom, za katerima je šlo prav častno število članstva. V procesiji so bile vse Marijine družbe z zastavami, klarice, križarji in seveda tudi gasilci s praporom. Če pristejemo še vseh 13 ogromnih bander vseh naših podružnic, moramo reči, da tako lepe procesije ne spravi vsaka fara na noge. Pri procesiji pa je sodelovalo tudi vojaštvo 1. plan. polka z godbo, častno četo in četo, ki je oddajala salve. Vse, ki so s pravim namenom sodelovali, bo Kristus v sv. Rešnjem Telesu obilo blagoslovil.

TRZIC

Jubilej meščanske šole. V dne 7. in 8. junija je Državna meščanska šola praznovala 20 letnico svojega obstoja. Pri ureditvi so sodelovali predvsem bivši in sedanji učenci te šole ter učiteljstvo. Povabljeni so bili k sodelovanju tudi absolventi iz oddaljenejših krajev, kateri zavzemajo vidnejša mesta v službah. Dv prireditve in meščanske šole je pokazalo tudi prebivalstvo simpatije s svojim posetom na njej. Hišni posestniki so v ta namen okrasili hiše z zastavami. Na predvečer praznika sv. R. Telesa je akademija ob nabitno polni dvorani v Našem domu prav lepo izpadla. Zelo nazorno so se pokazali uspehi posameznih absolventov iz prejšnjih let. Pri tem je zlasti bilo zadovoljno navzoče bivše učiteljstvo, ki je gledalo sadove svojega dela. Na praznik zjutraj pred 8. uro se je izpred Meščanske šole razvil spredvod učiteljstva, bivših in sedanjih gojencev z godbo na čelu, ki je odkorakal po mestu v farno cerkev k službi božji. Sv. maša je bila darovana za pokojne ustanovitelje in učiteljstvo te šole. Popoldne se je ponovila akademija v Našem domu, zvečer pa je bil družabni ples v Sokolskem domu.

Na praznik sv. Rešnjega Telesa zvečer je bil na nekem kraju blizu Trziča ples, kateri je povzročil nekaterim precej dolgotrajen glavobol. So namreč, ki mislijo, da se narodnostno vprašanje najbolj praktično in najhitreje rešuje s kozarci in pestjo.

Obnovitev križa. V nedeljo 11. junija se je zbralo čez 20 članov SPD, ki so se obložili z raznim orodjem ter odšli pod Storžič v Nagelj-nove čeri. Tam so letošnji plazovi podrli križ, ki je bil postavljen na mestu, kjer se je zgodila 29. marca 1937. smučarska nesreča. Naši vrli planinci so ta križ nanovo vzdali in postavili nazaj na svoje mesto. Pri delu jim je vreme nekoliko nagajalo, ali ljubezen in spoštovanje do ponesrečenih sta jim dajala moč in železni križ zopet stoji na svojem beton-skem podstavku.

K poročilu o požaru koč pod Storžičem, glede katerega vlada v Trziču in okolici veliko zanimanje, pripominjamo, da je osumljen požiga lastnik koč sam in se sedaj nahaja v zaporih okrožnega sodišča v Ljubljani. Zeleti bi bilo, da se vsa zadeva točno razčisti, da se ne bo nikomur delala krivica. Doznali smo tudi, da sta oba lastnika koč imela sorazmerno dovolj zavarovano poslopje in da s te strana ne bo velike škode.

ŠMARTIN PRI KRANJU

Fantovski odsek in Dekliški krožek pozivata vse, ki se nameravajo udeležiti Mladinskega tabora v Mariboru, da se zglaste sigurno v nedeljo 18. junija od 9. do 10. ure dopoldne v Šmartinskem domu, radi prijave, da nam bo mogoče pravočasno vsem preskrbeti taborne

knjižice in znake, ker bo vsak udeleženec le na podlagi teh imel popust na železnici. Opozorjamo, da je nedelja zadnji dan za prijave, ter si bodo morali poznejši prijavitelji preskrbeti taborne knjižice in znake sami.

VODICE

Loterija. „Društvo Rejec malih živali v Vodica“ priredi efektno loterijo, katero zrebajo bo 25. junija. Vsem ljubiteljem malih živali priporočamo nakup srečk, ki so po din 2.—. Glavni dobiček je motorno kolo, potem moški in ženski bicikelj, vseh dobitkov skupaj pa je nad 100 v vrednosti čez din 15.000. Društvo prireja loterijo zato, ker želi s čistim dobičkom res izboljšati kokošjerejo po naših dvoriščih in uvesti le čistokrvno štajersko in plemenito rodajlensko pasmo, ki ste najboljši nesnici.

LOM

Prosvetna prireditev Na kresno nedeljo 25. junija praznuje naše „Prosvetno društvo“ 29. letnico obstoja. V proslavo bo popoldanska prosvetna prireditev, h kateri vabimo prijatelje Lomljanov in kat. prosvetnega dela. Na sporedu bo telovadba članov lomskega FO in gostov, pevski nastop društvenega pevskega zbora, pozdravi prijateljskih društev in govor zastopnika Prosvetne zveze. Prosvetnemu programu bo sledila prosta zabava z lepim srečelovom, igranjem domače godbe in drugimi razvedrilji. Poskrbljeno bo za dobro postrežbo. Prireditve se vrši na prijaznem vrtu Robeževe gostilne. Sodeluje cerkvena godba iz Trziča. Začetek ob treh popoldne. Po končanih litanih bo sprejem gostov pod vaško lipo; nato takoj telovadba.

BREG PRI KRANJU

Prostovoljna gasilska četa Breg. V nedeljo 18. junija ob 3. uri popoldne se vrši v Orehku na vrtu tovariša Triler Franca

VELIKA VRTNA VESELICA

z bogatim sporedom. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo potrebne gasilskega orodja, obisk najtopleje priporočamo. — V služaju slabega vremena se vrši veselica z istim sporedom prihodno nedeljo 25. junija.

CERKLJE

Ob 40 letnici „Prostovoljne gasilske čete v Cerkljah“.

Štrašen požar je leta 1881. uničil Cerklje, pogorelo je tedaj nad 250 poslopij. Pa tudi po ostalih vaseh prelepe cerkljanske fare je bilo v istem letu več manjših požarov. S skrbjo so ljudje opazovali, kako so plameni leto za letom uničevali domove in gospodarska poslopja. Sadovi trupapolnega dela so bili vedno v nevarnosti, da jih uničijo ognjeni zublji v pepel.

Tedaj so vodilni možje, med njimi zlasti župan Vavken Andrej sklenili, da nabavijo potrebno brizgalno. Leta 1885. so Cerkljani dobili prvo brizgalno, vodo v njo so morali kar vlivati. Pravih uspehov pri gašenju ni bilo, zato je isti župan 29. avgusta leta 1892. določil nekaj občanov, ki so v primeru požara hiteli na pomoč. Leta 1899. pa je bil sklenjen prvi občni zbor novo ustanovljenega „Prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v Cerkljah“. Prvi načelnik je bil Kern Janez, tajnik šol. upr. Kmet Andrej, blagajnik pa Kern Matjež, oče poznejšega načelnika Kerna Ivana, ki ima mnogo zaslug za lep razvoj čete. Društvo je l. 1900 postavilo Gasilski dom, pozneje si je nabavilo novo brizgalno, a leta 1929. tudi motorno brizgalno.

18. junija 1939. praznuje četa 40 letnico dela v korist bližnjega. Ob tej priliki bo blagoslovljen gasilski prapor, ki naj plapolja ob svečanih prilikah pred gasilskimi vrstami in naj naznanja vsem, da so gasilci udani vojščaki sv. Florijana in zvesti nosilci ljubezni do bližnjega.

Dal Bog, da bi vrla cerkljanska gasilska četa tudi v bodoče procvitala v nesčebni lju-

PROSTOVOLJNA GASILSKA ČETA PREDOSLJE

priredi v nedeljo 2. julija 1939 ob pol 4. uri pop. pred Gasilskim domom v Predosljih

veliko javno tombolo

Prosimo sosednje gasilske župe, da upoštevajo naš dan pri svojih prireditvah.

Glavni dobitki: motorno kolo, ženski šivalni stroj, 8 koles, spalna oprava, zaboj sladkorja in še nad 300 drugih lepih in visoko vrednih dobitkov.

Dobitki bodo razstavljeni od 18. junija 1939 dalje v Gasilskem domu v Predosljih. — Pridite in ogledajte si krasne dobitke.

Turisti!

Pred odhodom v hribe
si nabavite šunko, salamo,
sir, klobase, sardine, pa-
štete, slanino ter ostali pro-
vijant le v trgovini

REKAR - KRANJ

Sveže blago! Zmerne cene!

bezni do trpečega bližnjega, da bi bila v vzajemnosti in slogi vedno v pomoč bližnjemu. Cerkljam v čast, domovini pa v korist in ponos. Tako se bo tudi najlepše poklonila ob 40 letnem jubileju spomnu zaslužnih prednikov.

Srečen šolski izlet. V ponedeljek 5. junija so obiskale deklice 3. a razreda ljudske šole v Cerkljah pod vodstvom gđe. učiteljice Zaman Slavice in s spremljevalcem g. učitelja Zumer Antonom ljubljanski velesojem. Pri ogledovanju so srečali predsednika vlade g. Dragišo Cvetkoviča, ki se je tedaj mudil tam. Deklice so lepo pozdravile g. predsednika vlade in njegovo spremstvo, ki se je ustavil in je po kratkem razgovoru otrokom daroval 1000.— din za pogostitev. Otroci so se prijaznemu visokemu darovalcu iskreno zahvalili.

Po okrepcilu so deklice sklenile, da z ostalim denarjem kupijo najrevnejši učenci, ki ni mogla z njimi na izlet, ker ni imela ne čevljev ne obleke, vse to, da bo mogla iti na drugi brezplačen izlet, ki ga je omogočil g. predsednik vlade s tem lepim darilom.

PREDDVOR

Letovišče Preddvor se prav lepo razvija in bomo imeli letos precej več sob na razpolago kot druga leta. Kot kronisti omenjamo, da bo letos pričel poslovati v Tupaličah nov hotel g. Rolnika. Sobe bodo oddajali na novo dr. Valič v svoji novi vili, Senk Vinko v svoji novi hiši, kakor tudi Murnik Anton, ki je preuredil svojo hišo in pripravil lepe sobe. „Lujško prometno društvo“ pod vodstvom g. svetnika Sitarja se pridno pripravlja na sezono in bo skušalo po svojih močeh ustreči letoviščarjem. Pripravlja se regulacija potoka, ki teče skozi Preddvor, kar je nujno potrebno, če nečemo imeti sredi vasi neprijeten duh.

Blagoslovi tev vodovoda v Preddvoru bo predvidoma dne 16. julija. Kaj je voda za Preddvor in okolico vemo vsi, zato bomo tudi ta dan posebno zahvalili Boga in ga prosili božjega blagoslova, da nam ta življenjsko potrebna dobrota ostane za vse večne čase. O sami slovesnosti, kateri bo prisostvoval tudi g. ban, bomo še poročali. Opozarjamo pa že sedaj vse, da pridejo ta dan v Preddvor in si ogledajo, kaj zmore vztrajnost in vzajemnost.

VEDNO BELE ZOBE

boste imeli, ako stalno uporabljate Chlorodont pasto za zobe in če ob enem uporabljate tudi praktično Chlorodont ščetko za zobe (specialni rez). Poiskus Vas bo prepričal.

RAZGLAS.

Ker I. licitacija razpisana z dne 24. maja 1939 ni uspela, razpisuje tehnični razdelek v skrajšanem roku 10 dni II. javno pisarno licitacijo za oddajo vzdrževalnih zgradb na drž. cesti št. 2 in 51 za leto 1939-40 in sicer:

A) 1) Poprava jezua čez Pišnico v km. 703.282 drž. ceste št. 2 din 4.077.50.

B) 1) Preložitev parapetnih zidov ter zastičenje oboka in opornikov pri mostu Zadruga v km 4.290 drž. ceste št. 51 din 14.149.25.

2) Rekonstrukcija opornega zidu v km 12.500 do 12.750 din 29.000.—

3) Rekonstrukcija opornega zidu v km 12.567 drž. ceste št. 51 din 35.000.—

4) Zastičenje desnega opornega zidu in poprava propusta v km 20.356 — 20.674 drž. ceste št. 51 din 11.800.— Skupaj din 98.399.59.

Licitacija se bo vršila v pisarni tehničnega razdelka dne 27. junija 1939 ob 11. uri dopold.

Zapora ceste. Na predlog okraj. cestnega odbora bo radi gradbenih del pri novem vodovodu zaprta banovinska cesta II. reda št. 111 od km 14.890 t. j. od mostička preko potoka Suhe do km 15.000 t. j. do odcepa poti k Dolencevi vili v Preddvoru in sicer od dne 12. junija do incl. 24. 6. 1939.

Ves promet je usmeriti na paralelno banovinsko cesto I/3 Kranj-Jezersko, tako da ne bo prehoda iz banovinske ceste II/111 v Predvoru preko lesenega mostu čez Kokro na banovinsko cesto I/3 v Tupaličah.

PREKLIC.

Preključujem, kar sem v prepiru radi staršev žaljivega rekla o g. Ambrož Stefaniji, delavki, Stražišče 173 in izjavljam, da ji nimam ničesar očitati ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. Cesenj Terezija, del. Stražišče 172.

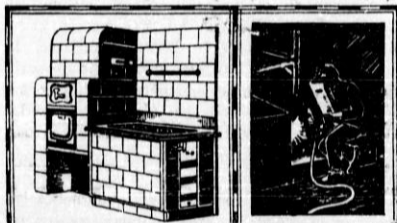
Prvoobhajance

pridem fotografirat na dom po znižani ceni.

FOTO JUG - KRANJ

HOTEL „EVROPA“ KRANJ

Vljudno vabljeni abonenti po din 16.— na dan. Izbira po jedilnem listu.

Štedilniki, navadni in elektrovarjeni
R. FLORJANČIČ ključavničar KRANJ

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača D. 0'50. Najmanjši znesek je 8 D.

Važno! Modroce, otomane, spalne divane i. t. d. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKS, tapetnik Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

Kolesa, nova in rabljena kupite ugodno le pri Julij Zevnik, Stražišče na „Gašteju“.

Odda se lepa opremljena zračna soba s kopalnico. Naslov v upravi „Gorenjca“.

Odda se dvosobno stanovanje s vsemi pritliklinami s posebnim vzhodom. Naslov v upravi „Gorenjca“.

Odda se lepo opremljena soba. Naslov v upravi „Gorenjca“.

Učenko za trgovino s papirjem, sprejemno v Kranju. Ponudbe na upravo „Gorenjca“.

Sprejem gospoda na hrano in stanovanje. Marija Konjedic, Kalvarija št. 4.

Prodajam motorno kolo s prikolico znamke F. N. v dobrem stanju. Cena din 5000.—. Franc Konjedic, Kalvarija št. 4.

V nedeljo 11. junija se je izgubil črn križec z dragim kamnom. Pošten najditelj naj ga vrne proti nagradi v naši upravi.

Stanovanje: soba, kuhinja s šrambo, oddam s 1. avgustom onemu, ki bi za 5 let naprej plačal najemnino v skupnem znesku din 5000.—. Hiša se nahaja ob cesti na Golnik, pol ure od Kranja. Izrabite ugodno priliko. Naslov pove uprava „Gorenjca“.

Več pletilnih strojev in šivalni stroj se zamena za primerno parcelo v okolici Kranja. Naslov pove uprava „Gorenjca“.

Prodajam:

Hišo v Bitnjem z vpeljano trgovino in veliko delavnico ter gospodarskim poslojem. Okrog hiše je 4000 m² zemljišča.

Parcelo v Kranju pri starem pokopališču veliko okrog 600 m².

Starejši klavir po ugodni ceni. Vprašati: Kokriško predmestje št. 4. Kranj.

Mizarji: 2 in pol metra češnjevih in hrusevih plohov prodajam. Rebolj, Kranj.

Naznanilo!

Otvoril sem v Kranju, Prešernova ul. št. 7. v hiši g. Kapušina novo, moderno opremljeno

Inštalacijsko in kleparsko delavnico

Prezvamem v izvršitev vsakovrstne vodovodne napeljave in vsa stavbna kleparska dela. — Vsa dela bom izvrševal najsolidnejše, najmoderneje in po nizki ceni z večletnim jamstvom. — Za obilna naročila se toplo priporoča

RIHARD JAKELJ

Gostije fotografiram

pozno zvečer ob nedeljah in praznikih le proti prejšnjemu naročilu, sicer je takrat atelje že zaprt.

FOTO JUG - KRANJ

Vidovdanska c. 6

Vina

iz Centralne vinarne v Ljubljani, Frankopanska ulica 11, bodo zadovoljila Vaše pivo najbolj!

Ako imate kurja očesa in se vam dela trda koža, pridite v našo higienično urejeno pedikuro, kjer vam naš pediker odstrani vse te neprijetnosti brez bolečin in brez kemičnih sredstev za din 6.—. Ne mučite se s krpanjem nogavic, ker vam za malo denarja strokovnaško popravimo moške, ženske in otroške nogavice. Samo pri Bata.

Pozor, čevljarji!

Veliko izbiro usnja in čevljskih porreščin po zelo ugodnih cenah vam nudi trgovina

PAVLA RABIČ - Kranj, Vidovdanska cesta 7.

Stalno se dobe tudi gonilna jermena v vseh širinah. Blagovolite pred nakupom brezobvezno ogledati si moje bogato zalogo.

Mimica Zagorska:

21

Marija Taborska

(Zgodovinska povest iz dobe turških časov.)

(Dalje.)

Volbenk je segrel na ognju lonec tiste črne pijače, ki je lajšala bolečine. Nato je prinesel neko zeleno korenino in jo zdrobil v prah. Tisti prah je vsul v tekočino in počakal, da je vse skupaj zavrelo. Ko je zavrelo je odstavil lonec, premešal vse to še enkrat, nato ga zavil v plateno krpo in se odpravil na pot. Vrata za seboj pa je skrbno zaklenil.

„Pojdival!“ reče ljudski zdravnik mladeniču. „Samo to bo pomagalo tvoji materi,“ je nekoliko zmedeno moljal starec.

„Samo da bi ji,“ si je želel fant, ki bi Volbenka v dobri veri, da govori resnico najraje objel, saj mu rešuje mater.

Ko sta prišla k Vilibaldi, so ju že nestrno pričakovali. Marijani je postalo še slabše. Vilibald je sedel pri njej. Oblastno je vstal, ko sta vstopila notri Martin in Volbenk.

„Vendar enkrat!“ je vzdihnil v plahi nadi župan Vilibald. „Volbenk, pomagaj, če moreš!“

Starec si je odpel črni plašč. Iz njega je vzel lonec z zdravilno črno pijačo. Pogledal jo je od blizu in se prikrito hudobno posmehnil. Pijača je imela pravi zelenkasti lesk, prav tak, kakršnega si je želel, za svoj uspešni prikriti namen.

„Pomagaj ji, Volbenk,“ je moledeval svobodnjak. „Kolikor hočeš, ti dam, samo pomagaj ji!“

„Pomagal bom, če bom le mogel,“ je menil mračni starec.

Boinici so popravili vzglavje, da je napol sedela na

postelji. Volbenk je prijel lonec in ji nastavil rob na ustnice in rekel:

„Pij, mnogo pij!“

Marijana je pila v dolgih požirkih. Ko ji je Volbenk odtegnil pisker je želela:

„Daj še, sladko je!“

Volbenk je zmagoslavno pogledal. Več kot pol pijače je že izpila. Samozavestno se je smejal in je rekel:

„Po tej pijači bo bolnica zaspala, Nobenih bolečin več ne bo čutila.“

„Pa ji še daj,“ prosi Vilibald.

„Volbenk, daj mi še,“ je prosila Marijana.

Volbenk ji je spet nastavil lonček na ustnice in ona je izpila do dna. Nato ji je glava omahnila postrani, zaspala je...

Vsi so odšli čisto tiho iz zgornje hiše. Na mostovžu je Vilibald vzel iz žepa srebrnik in ga je ponudil Volbenku. „Nočem plačila!“ je ta odbil. „Zelim samo, da bi ji zdravilo, ki sem ga ji dal res pomagalo!“

„Kmalu nato je starec šel. Vilibald in sin sta šla po delu. Zvečer sta prišla gledat v zgornjo hišo, kako je bolnica. Gospodinja je spokojno spala. Spala je vso noč in še ves drugi dan, nepremično, z glavo postrani prav tako, kakor jo je nagnila takrat, ko je izpila črno zdravilo.

Vilibaldi se je zvečer vendar začelo dozdevati, da žena že predolgo spi. Prižgal je svečo in bolnico rahlo poklical:

„Marijana!“

Žena se ni zganila. Vilibaldi se je sedaj zazdelo, da so ji oči mrtve.

„Marijana!“ jo obupno pokliče glasneje.

Prijel jo je za roko in jo takoj zopet izpustil. Roka je bila mrzla kot led in čisto trda. Žena je bila mrtva, o tem ni dvomil nič več. Sveča mu je padla iz odrevenele roke. Stopil je na mostovž in kriknil:

„Martin!“

Na krik je pritekel sin, prihitela pa je tudi vsa družina. Vsi so slutili, da se je moralo zgoditi nekaj strašnega. Ko so prišli v zgornjo hišo, so videli mogočnega svo-

bodnjaka klečati zraven postelje in jokati kot otroka.

„Oče!“ je zavpil Martin in črne oči so se mu utrinjale. „Kaj praviš, ali ni Volbenkovo zdravilo krivo materine smrti?“

Družina je onemela. Le hlapec Matevž je prekinil ta molk:

„Ali vam nisem pravil, da se z njim nikar ne grdite? Vraga, še meni bo kaj nakopal na vrat!“

Martin in Vilibald sta se nemo spogledala v grozi spoznanja. Dva para črnih oči sta izmenjavala svoje misli. Sinov pogled je ostal jasen. Vilibaldove oči pa so zalile solze in glava mu je klonila na prsa.

„Oče, jaz grem na klanec, pa bom zadavil tega prokletega gada, da ne bo več ljudem prinašal nesreče!“ je v sveti jezi govoril sin.

Vilibald je bil potrč, brez moči, zato je vzdihnil:

„Pusti ga, sin, pusti!“

Toda fant je ostal uporen. Odšel je od mrtve matere z mislijo, ki je bila drugačna od očetove.

Drugi dan so pokopali Vilibaldovo ženo tik za zidom pri cerkvi svetega Jakoba. Po pokopu je bila pogrebščina malo za tem, ko je bila komaj nekaj dni prej v isti hiši svatba. Ko so se pogrebi razšli, je ostal Vilibaldov dom osamljen, pust.

Prvo noč po ženinem pogrebu Vilibald v svoji čumnati ni mogel zaspati. Tudi njemu, trdnemu kmetu, je bilo silno težko, ko je izgubil vzorno družico, s katero je živel v miru pet in dvajset let. Vzgojila mu je dobre otroke in ga podpirala v gospodarstvu, dokler jo ni bolezen položila na posteljo. Umrla je. Tako je z njo umrla edina žena, ki jo je ljubil, edina prava življenjska tovarišica, ki ga je v svojem življenju tako močno podpirala vsekdar. Vilibald niti za hip ni dvomil, da jo je Volbenk zastrupil. Zraven je trepetal, da tudi njemu ne bi stregel po življenju.

Na dvorišču je zatulil Volk. Veriga je zamolklo zarožljala, pes pa je tulil, da je človeka stresalo prav do mozga.